

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HÍRDETESEK	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei	Évente 600 lei	BRASOV BRASSÓ, Kapu-ucca 64-66. szám.	Évente 800 lei	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjaiban vesznek fel.	4 LEI
Vasárnap	Félévre 270	Félévre 320	Telefonszámok	Félévre 500	APRÓHÍRDETESEK	Vasárnap
4 LEI	Negyedévre 140	Negyedévre 170	Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Negyedévre 250	közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő vagy bármelyik bizományosunk utján is feladhatók	5 LEI
	Havonta 52	Havonta 60		A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.		
	Kézbesítési díj havonta 10	Bérmintve postán küldve				

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. június 5. (Csütörtök)

127. SZÁM.

Nehéz próba

elő állítják újra a romániai magyarságot. Megfélemlítésre szánt követelésekkel új harcot indítanak ellene. Azt akarják, hogy miután anyagi erejében összeroppantották, kulturájában megöngyítették, Istentől és törvényektől való szent jogaitól kiforgatták, leghevesebb értékét és erényét, az erkölcsét is áldozatul hozza a látszólagos nyugalomnak és a hatalom perverz hajlamának.

A Románia magyarságát képviselő Magyar Párt tudvalevőleg azért halasztotta el június elsején Brassóban tervezett nagygyűlését, hogy a kormányval alkalma legyen bizonyos függő és nyomasztó kérdésekről tárgyalni és ezekről a magyarság egészének a későbbi gyűlés útján beszámolni. Onmegtagadással, lojalitással és bizalommal eltelte hozta meg ezt az áldozatot, nehogy a legkisebb alkalmat is elszalassza a méltányos megértés, a válságos helyzetből való kibontakozás, a jobb jövő megalapozása lehetőségére. Bizottságot küldött ki, hogy tárgyaljon a kormány képviselőjével, vitassa meg a magyarság sérelmeit és kívánságait és teremtsen meg a kormánnyal együtt azt az alapot, melyen a romániai magyarság nyugodt fejlődése, s a románisággal való igaz testvériesülése felépülhet.

Ki gondolta volna, hogy ez a legtisztább, legnemesebb és leglojálisabb szándék, mindjárt a kiindulóponton méltatlan fogadtatásra, az egész magyarság lelkiületére lesújtó ridges és provokáló magatartásra talál? Tatarescu kisebbségi államtitkár, akinek a kívánságára történt a nagygyűlés elhalasztása, mint Salome a Keresztelő Szent Jánosát, a Magyar Párt fejét követeli zálogul és zsákmányul a kormány állítólagos jóakarata fejében. Ujra az a bántó és képtelen követelés, hogy a Magyar Párt mostani vezetősége távozzék és más emberek álljanak az élére.

Mi más ez a követelés, mint a hatalommal való méltatlan visszaélés, mint az abszolút hatalmi akarat revolverszégése azoknak a mellemeknek, melyek védtelenül és jóhiszeműen a béke és összhang viránya helyett a gyanúsítás és rosszindulat szakadékaiba kerültek? Minő jogcímen követeli a kormány vagy exponense egy egész nép bizalmából alkotmányos módon választott vezetőnek a fejét? Micsoda jogcímen avatkozik bele a magyarságnak ebbe a legbensőbb ügyébe?

Ha a Magyar Párt bármely vezető tagja ellen olyan vád merülne fel, mely büntető eljárásra szolgáltató okot, akkor ám járjanak el ellene, s akkor letűnik a párt éléről, de mindaddig, míg a magyarság hívatott és választott képviselői makulatlan erkölcsi tisztaságban reprezentálják történelmi állásunkat és érdekeinket, minden olyan kísérletet, mely őket szembe akarja állítani a magyarsággal, s mely helyettük hivatalos, renegátoktól és besugóktól ajánlt, a magyarság lelkiétől idegen alakokat akar vezetőknékné ránk oktrojálni, a leghatározottabban visszautasítunk.

A magyarság egy emberként áll mostani vezetői mellett és a végsőig ki is fog tartani mellettük. Fenygetés, s megfélemlítő szándék ép oly kevésbé fog megengedni ebben az erkölcsi kötelességekben, mint csábító szírihangok és ámitó füllentések. Ám szüntessék be, ahogy izenték készséges postájukkal a Magyar Pártot, s tiltsák be, ahogy tervszerűen hirdetik, a Brassói Lapokat, a

magyarságra még sem fogják rádiktálni hogy kiket «válasszon» vezéreinek, legszentebb érdekei képviselőinek.

Mi is volna, ha a magyarság szervezetének élére a kormány nevezhetne ki vezetőit? Volna-e munkájának, a határozatának, az akaratának csak parányi súlya is? Nem lenne-e hitvány játéklapdája a hatalmi önkény és szeszély minden megnyilvánulásának? Nem válnék-e bizonytalanná minden, amit tervez és értéktelenné minden, amit cselekszik? Ma ez volna a vezető, holnap egy más, holnapután egy harmadik, s a romániai magyarság úgy állna ott a hatalom kényszerével és kegysszerűvel szemben, mint egy lakáj, akinek telje-

sen ura parancsát és borralalóját kell fogadnia.

Nem, ez nem útja és módja a meg egyezésnek. Az ország érdeke egészen mást parancsol. Ez az érdek azt parancsolja, hogy a kormány tartsa tiszteletben a magyar nemzeti kisebbség alkotmányos organizmusát, s annak szabad, közcélú, az állam törvényeihez alkalmazkodó működését. Azt parancsolja, hogy jogtalan beavatkozás helyett mozgítsa elő a magyarság anyagi, szellemi és erkölcsi fölemelése végett folytatott törekvéseit.

Erőszak és fenyegetés csak romlása lehet ennek a nagy érdeknek.

A népszövetség előtt a katonai ellenőrzés kérdése

A brit kormány a tanácsülés napirendjének módosítását javasolja

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

LONDON, június 3. A népszövetség legközelebbi tanácsülési programjának megállapításán lázasan dolgoznak. Azok a változások, amelyeket Európa politikájában a legutolsó hetekben a német és francia választások idéztek elő, s amelyek Európa politikáját az angol munkáskormány politikai irányzatába terelték, teljesen megfogják változtatni a népszövetség eddigi munkásságát is. A brit kormány napról-napra újabb javaslatokat terjeszt a népszövetség főtitkársága elé, amelyben a napirend megállapítására vonatkozó javaslatait teszi meg, s így legutóbb is a brit kormány kívánságára történt az eredeti napirend módosítása.

Ugyancsak most vette fel a népszövetség a brit kormány felkérésére a tanácsülések napirendjére Magyarország, Ausztria és Bulgária lefegyverzésének és a népszövetségi missziók által való ellenőrzésének kérdését. A kérdéssel a trianoni békeszerződés 143., a saint germaini békeszerződés 159., és a neuilly-i békeszerződés 104. szakaszai foglalkoznak. A szakaszok szövege a következő: Magyarország, Ausztria és Bulgária kötelezi magát arra, hogy a jelen szerződés hatályban léteig aláveti magát ama vizsgálatoknak, amelyeket a nemzetek szövetségének tanácsa szótöbbséggel szükségesnek ítél.

Sem a brit kormány, sem a népszövetségnek erről kiadott hivatalos jelentése azonban nem emlékezik meg arról, hogy a népszövetség milyen irányban fog foglalkozni a katonai ellenőrzés kérdésével. Figyelembe kell venni azonban azt a felfogást, amely az utóbbi időben alakult ki, s amely a békeszerződéseknek olykor tulzolt intézkedéseinek akar enyhíteni. Arról már rég beszélnék, hogy Bulgáriában az ellenőrzést teljesen elejtik, s hogy a népszövetség most mily irányban fog határozni, arra nézve még csak verziók sem keringenek. A népszövetség legközelebbi ülése elé éber figyelemmel fordul az egész politikai világ.

Háromszáznál több képviselő követeli Millerand távozását

Herriot és a szocialisták

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PARIS, jun. 3. A francia politikai élet lázas izgalom óráit éli. Az egész politikai élet forr, kavargó: Poincaré lemondott, új kormány még nincs, a kamara tagjai erősen követelik Millerand távozását, aki eddigi politikájával katasztrófába sodorta az országot, de akinek eltávolítására alkotmányos alap nincs s parlamenti szavazás alá kell bocsátani az ügyet. A szocialisták meg nem határoztak, részt vegyennek-e a kormányzásban, s ma még csak esetlegességekről lehet beszélni.

Herriot a szocialista-radikális párt végrehajtóbizottságában hangsúlyozta, hogy valamennyi baloldali párt együttműködésében akarja vezetni a kormányzást. Ha a szocialisták úgy határoznak, hogy a kormányzásban részt vesznek, akkor a tárcák elosztásáról közösen tanácskoznak. Amennyiben azonban a szocialisták csupán a támogatás politikáját fogadják el, úgy Herriot hivatalos megállapodást fog követelni a felállított program keresztülvitelére és együttműködésre nézve. Ha a szocialisták ilyen kötelezettséget nem vennének magukra, úgy Herriot eluta-

sítja a kormányalakítás vállalását. Végtül hangsúlyozta azt az óhaját, hogy szeretné a békét megvalósítani és a költségvetés egyensúlyát helyreállítani.

Millerand lemond

A radikális párt tegnapi értekezletén elfogadták azt a javaslatot, amelyben kimondják, hogy Millerand tullepben az alkotmányban körülírt hatáskörét, ezért a kamara bizalmatlan iránta, s így a köztársasági közvéleményt sérti az ő további elnöksége.

A szocialista kongresszus azután egyhangulag fogadta el azt a javaslatot, hogy a párt szembe fog fordulni minden olyan kormánnyal, amelyet Millerand nevezett ki, mert az elnök több ízben vétett a hivatalával együttjáró pártatlanság ellen.

Ezek szerint

a baloldali pártok értekezletén háromszáznál több képviselő követeli Millerand távozását, ami azt jelenti, hogy a kamara többsége kívánja azt.

A legnagyobb nehézség azonban az, hogy miképpen távolítsák el helyéről Millerandot. A radikálisok, amennyire csak lehet, mérsékelik e tekintetben a szocialistákat, de bizonyosra veszik Millerand lemondását is, csak megvárja a kamara és a szenátus véleményének megnyilatkozását. Azt hiszik politikai körökben, hogy

a hét közepén úgy a kamara, mint a szenátus szavazni fog Millerand távozására felett. Millerand pedig éles üzenet formájában megbélyegzi a kamara és a szenátus felelőtlenségét és lemond.

E hírek nyomán képzelhető igazolom uralkodik a francia politikában s mindenki feszült érdeklődéssel várja a közeli napok eseményeit.

Az egész francia sajtót a köztársasági elnökválság foglalkoztatja, s ma már a jobboldali lapok is arról írnak, hogy a súlyos válságnak csak Millerand lemondása vethet véget.

Szombaton proklamálják a nemzeti és a parasztpárt fúzióját

A Brassói Lapok tudósítójától.

BUKAREST, június 3. Ma már politikai körökben a nemzeti párt és a parasztpárt fúzióját végleg befejezett ténynek tekintik. A tanácskozások még mindig szakadatlanul folynak, Maniu Gyula Bukarestben van, míg Lupu dr. és Mihalache ma este érkeznek a fővárosba, hogy a megállapodásokat néhány utolsó megbeszélésen ratifikálják. Az eddigi tervek szerint a fúzió megtörténtét szombaton fogják nyilvánosságra hozni.

A mai nap folyamán újabb értekezlet volt a párt vezetői körében, amelyen a még megbeszélésre váró apróbb részleteket tárgyalták le.

A fúziós tárgyalások sikere — a hogyan politikai körökben beszélnek, — a liberális pártban vegyes érzelmeket ébresztett, s már megkezdődtek az intrikák minden oldalon, hogy a fúzió létrejöttét, ha még lehet, meggyúsítsák. Egyelőre azonban meghiusuláslról szó sem lehet, mert úgy a nemzeti pártban, mint a parasztpártban erős az elhatározás, hogy a fúziót létrehozzassák.

Zelea Codreanu is szabadonbocsátották

BUKAREST, június 3. Megírta a Brassói Lapok, hogy a jassy-i rendőrség azt az ötvenhét kuzista diákot, akiket az elmúlt hét egyik éjszakájára tervezett antisemita tüntetés miatt letartóztatott, tegnap szabadlábra helyezte. Vezéruk, Constantin Zelea Codreanu át kísérték az ügyészre, ahol azonban — mint egy jassy-i távirat jelenti — őt is szabadon bocsátották.

Készüljete a háborúra!

LONDON, június 3. Egész Angliában nagy feltűnést keltett az a beszéd, amelyet lord Ypres, az egykori French tábornagy mondott vasárnap a birodalom egybegyűjtött iskolásgyermekei előtt, Dealban. A lord felhívta a gyermekeket, hogy készüljenek az elkövetkezendő nagy háborúra, amelyből ki kell venniük részüket. Azután pedig a leányokat hívta fel, hogy kövessék idősebb testvéreiknek a világháborúban tanúsított példáját.

A marosvásárhelyi magyar iparosok Dandea ellen

Pályázatnál nem veszi figyelembe az olcsóbb árú árukat

A Brassói Lapok tudósítóától.

MAROSVÁSÁRHELY, június 3. A sovinszta Dandea primár, legigazságtalanabb, legméltánytalanabb bánásmódban részesíti Marosvásárhely adófizető, magyar iparosait. A primár ur következetesen mellőzi a közszállításokban a város magyar iparosait és még akkor is nehezen juttat nekik munkát, ha lényegesen olcsóbb árúval látja el a közszolgáltatást, mint a román iparosoké. Így történt legutóbb a kőutak kavicsolásánál, mikor is egy magyar iparosnak 35 százalékkal olcsóbb árúval látta el a közszolgáltatást, mint a román iparosoké. Csak a közszolgáltatás bizottság jobb felfogása miatt, hogy a primár nem követheti el a káros tervét. Dandea következetes sovinszmusa azonban az adófizető magyar polgárok filléreit könnyelműen szórja szét. Nem a saját zsebébe elkelősködik és romanizál, ami természetesen a közszempontjából kihívja a bírálatot.

A marosvásárhelyi magyar iparos-egylet titkárához, Hasek József bádogos mester a mai napon beadványt intézett, amelyben kéri az elnökséget, hogy hívja össze a közgyűlést. Dandea káros, méltánytalan eljárásának megbeszélése tárgyában. Az iparos egylet a legközelebbi napokban állást foglalt az ügyben.

Újra tárgyaltak egy háború alatt elkövetett gyilkossági ügyet

Aki kétszer kapott már amnesztiát

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, június 3. Érdekes bűnügy foglalkoztatta a napokban a brassói törvényszék büntetőtanácsát. A bűnügy vádlottja Szabó Sándor torjai lakos, földműves, akit a háborús évek szenvedései sodortak a bűnbe, s onnan a vádlottak padjára. Szabó Sándor katonája volt, a háború katonája, aki még az 1918. évi eseményekkel terhes utolsó hónapjaiban sem szabadult a katonazubbonyból. Decemberben, künn a fronton, meghallotta, hogy a felesége Torján nem egészen tartja meg a pap elől tett hűség fogadalmát, sőt, mitöbb egy Szabó László nevű torjai legény-nyel állt össze. Szabó Sándor, aki szerette volna békességben elintézni a nehézséget, levelet írt a harettről a feleségének is, a főszolgabírónak is, arra kérve őt, beszéljen a lelkére az asszonynak, s ne bontsa meg a családi békességet. Megtörtént-e, avagy nem, az a továbbiak során nem derült ki. Szabó Sándor azonban úgy tapasztalta, hogy a leveleknek nem volt hatásuk. Felkezdett hát és Torjára ment, ahol azonban kétségtelen bizonyítékokkal nem találkozott. Azt mondta hát, hogy Magyarországra megy, elbucszott hozzá tartozóitól, s utnak indult. Azonban csak Brassóig jött, itt megfordult, visszament Torjára, két napig elbújt, bizonyítékokat keresett, s aztán a második napon — agyonlőtte Szabó Lászlót.

A brassói törvényszék azóta tizenöt évi börtönrre ítélte, s az ítéletet a tábla is, a semmitőszék is jóváhagyta. Azonban Szabó Sándor nem hagyta magát. Ügyének újrafelvételét kérte, s ennek folytán került most újból a Brassói törvényszék elé az ügy. A tárgyalás elnöke Párdilla Illés volt, bírák pedig Baiulescu Emil és Dumitrescu Constantin. A vádat Popovici János vezette, a védelmet pedig Aszán János látta el. A bíróság újból lefolytatta az egész ügyet, s végül is elutasította a kérést azzal az indoklással, hogy a szándékosság megállapítását, mivel Szabó Sándor, miután tudott már minderről, Brassóból tért haza és hajította végre tettét.

Az ügy legérdekesebb része azonban az, hogy a vádlott időközben a különböző amnesztiák következtében kétszer is kegyelmet kapott és pedig egyszer pedig négy évet. A bíróság tehát úgy határozott, hogy Szabó Sándor, aki eredetileg tizenöt évre volt elítélve, 1929. január másodikán szabaduljon. — Szabó Sándor az ítélet ellen — mint már annyiszor — újból felebbezett.

Bepillantás a kuisszák mögé

Mi készül a magyarság ellen? — Zombori ur fenyegetése

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, jun. 3. Egy kolozsvári hét fős lap a legszenzációsabb eseményeknek kijáró formában hozta azt a hírt, hogy a Brassói Lapokat a cotroceni katasztrófáról közölt tudósítása miatt a hatalom beszüntetni szándék szik. Minket ez a hír nem lepett meg, mert, bár a bukaresti román forrásból merített és az összes bukaresti román lapok által is közölt tudósításaink egyetlen részlete okot és törvényt alapot egy lapbetiltásra nem szolgáltatott, Tatarescu államtitkár ur Mefisztoja, Zombori ur már rég kiköttantotta, hogy, ha a Magyar Párt nem teljesíti a kisebbségi államtitkár ur azon kívánságát, hogy a neki és a melléje feltaláló Jászistáknak, «emigránsok»-nak és renegátoknak nem felszó gerinces vezetőket tegye félre az utóból és állítson helyükbe patent «demokratákat», kiknek demokráciája a személyi érvényesülés érdekeit szolgálja és kutyába sem veszi a magyarság valódi érdekeit, akkor

jugoszláv recept szerint feloszlatja a Magyar Pártot és betiltja a Brassói Lapokat és az Ellenzéket.

Tisztában vagyunk tehát azzal, hogy a béke, megértés és az ország belső konszolidációja ellenére az apró-cseprő gyűlölködés kigyója férközött az államtitkár ur közelébe és sorompóba szólította ellenünk a hatalom kilengését. Innen fenyeget tehát az igazi veszedelem, nem pedig a cotroceni robbanásból. Am mi ezzel is bátran és férfiasan szembeszünk, mi kizárólag törvényes alapon állunk és fajunk törvényes jogait törvényes eszközökkel harcolunk. Becsületes és igaz szándékkal óhajtuk és munkáljuk a valódi megértést és óhajtuk a belső konszolidációt, mely kifelé is erőt sugároz, de megalkuvást nem ismerünk és becsületenségre kaphatók nem vagyunk. Mi tisztának, mecsoktalannak

Meghalt, mert kihúzták a földet alóla

Mi történt Erdmihályfalván és Fugyivásárhelyen? — Ujabb részlete a „földreform” igazságtalanságairól

A Brassói Lapok munkatársától.

NAGYVÁRAD, június 2. És annó 1924-ben megtalálták vala Bábélnak nevezetes tornyát, hol is a világ népeinek nyelve, miként az a bibliában írva vagyon, úgy összefutott, hogy nem értették meg egymást és kénytelenek voltak szétszéledni. A régészek, kik Bábélnak tornyát fölfedezték, Kr. előtt 300 évre teszik annak építését. Elmult tehát közel ötezer év, de a népek, kiknek nyelvét rossz kedvében összezavarta az ur, még mai napig sem akarják egymást megérteni s egymás kárára törnek. Miként azt az alábbi történet megvilágosító erővel bizonyítja.

És miveljétek a földet az Ur dicsőségére...

Élt a Nagyvárad határában fekvő Fugyivásárhelyen egy áhítatos lelkű és jámbor iparosmester, kitől két fia származott: Weisz Gyula és Weisz Mihály. Mikoron a két fia felnőtt, hogy bizvást embernyi embereknek lehetett őket nevezni, atyjuk, ki már magas kort számllát, mondá nekik:

— A földet azért teremte Isten, hogy táplálja az ő fiait; az ember pedig azért teremté, hogy mivelje a földet az ő dicsőségére. Vegyelek hát magatoknak egy kis földet, hogy azon békességben gazdálkodjatok.

A két fia, Weisz Gyula és Mihály, ki is szemeltek maguknak Fugyivásárhely határában egy 61, mond halvanegy katasztrális hold földet és azt 1915-ben meg is vásárolták maguknak örök áron Andó András nevű tulajdonostól. Andó András a birtokvásár után végleg el is költözött Fugyivásárhelyről és Békéscsabán tele, edék le, hol mai nap is békességben él. A Weisz fiúk, kik minden pénzüket sőt apai örökségüket is a kis birtokba fektették, csendes gazdálkodáshoz fogtak, s ebben időse atyjuk is segítségükre volt. Nem vágytak a gyors meggazdagodásra, de még csak láncolni se akartak a kis birtokkal, mivel az ő szemük előtt az a cél lebegett, hogy a birtok jövedelméből öreg szüleikről gondoskodjanak.

látjuk és ismerjük a Magyar Párt zászlóját és az a szent meggyőződésünk, hogy fajunk érdekeit az ország javára csak ez a zászló és ennek mai hordozói juttathatják diadalra. Mi harcolni fogunk a felkínálkozó és mételeyhintők törtétele ellen és még Tatarescu államtitkár urral szemben is utját fogjuk állani annak, hogy hamis jelszavak és a hatalom tévedése segítségével olyan elemek kerülhessenek a romániai magyarság élére, melyeknek tanító mesterei építették meg a szerencsetlen Magyarországon is a kommunizmus vérével szennyezett lépcsőit. Ha Tatarescu államtitkár urnak pillanatnyi látszólagos politikai siker érdekében kíváncsosságnak tetszik a köztársasági alapon álló és felforgató eszmék forrásából táplálkozó elemekkel való cimboraság, mi vétőt kiáltunk az ellen s ha ezért az önkény lesújt reánk, becsülettel bukunk el, s ezzel is fajunknak és országunknak teszünk szolgálatot.

Ezért Zombori-Mefiszto ur fenyegetései nem riasztanak el, hanem egyenesen haladunk azon a törvényes és becsületes uton, melyen eddig is haladtunk, és ha egy szép napon arra ébred Románia kétféle magyarsága, hogy a Brassói Lapokat a hatalom Jászista és «emigráns» asszisztenciával elnémította, érezni fogja mindenki, hogy ez az ostoresapás az egész magyarság testét vérezte meg s megállapíthatja mindenki, hogy mi a kötelezettségjelölés és becsület martirjai vagyunk, viszont az országnak nagyon rossz szolgálatot tett az, aki erre a cselekedetre ragadtatta magát.

Nyugodtan várjuk a fejleményeket és nem titkoljuk, hogy ott pislog lelünk mélyén a reménység, hogy Zombori ur fenyegetéseit Tatarescu ur még sem váltja valóra, mert belátja, hogy az ország érdekei határozottan megtiltják ezt.

Jött azonban az idők változása és minden számításukat keresztülhúzták.

A birtokvétel után, tehát 1915-ben, a hasznélvezeti jogot öreg szüleiknek halálukig telekkönyvileg biztosították. Az egyik Weisz fia aki gyerek kora óta gazdaságokban nőtt fel, a tanult gazdaság vezető a kis birtok ügyeit és az szépen haladt is a maga útján, addig, amíg az agrárbiztonság meg nem kezdte az ő Istentől bizonyára jóvá nem hagyott működését, s a Weisz birtokból 60 holdat «kisajátítottak» s

a Weisz családnak mindössze 1, mond egy holdat hagytak meg, hogy abból éljenek, ha tudnak.

A «kisajátított» birtokrész az agrárbiztonság átadta — minden ellenérték nélkül, — a fugyivásárhelyi parasztnak, a kik a birtok egy részét bérbeadták, nagy részét pedig parlagon hevertették. A parasztok évi 1500—2000 lej haszonbért kaptak a földért holdanként, de a holdankénti kisajátítási árat, ami 300 lej, Weiszék még nem kapták meg ma sem, és így ma nincs se pénzük, se földük.

A bizonytalanságot, mibe a Weisz család került, az öreg, 69 esztendőes családfeleség sem tudta elviselni. A kisajátítás óta napról-napra gyengült, folytán fia bizonytalan jövője izgatta s a sok keserűség, aggodalom, annyira aláásták egybeként erős fizikumát, hogy május végén néhány nappal ezelőtt meghalt. Halála előtt is a kis birtokról beszélt s egyszer keserűen sóhajtott:

— Adtál uram földet, de én már nem aratok rajta!...

Kevéssel ezután már átadta lelkét teremőjének.

Az agrárbiztonság pedig azeal indokolta a «kisajátítást», hogy Weiszék nyeresz kedni akartak a birtokon.

Hát így is történhetik az ur 1924-ik esztendőjében.

Mig ez történt Fugyivásárhelyen, ad-

dig Erdmihályfalván is csinos kis visszaélések történtek a «földreform» körül. A papoknak A. I. 30 hold földet utal k minden község határában a földosztó bizottság. Erdmihályfalván is így történt. Csak hogy épp az erdmihályfalvi gör. keleti pap javára az agrárbizottság — ki tudja, k szórakozottságból — addig, míg a közép- és tokosokat mindenükből kiforgatták, a gör. keleti papnak három helyen is kiosztotta a harminc holdat, miből az következik, hogy 90 hold földet kapott 30 helyett. A pap a szép, bőven termő holdakat kiadta haszonbérbe, birtoktagonként (30 holdanként) 81 ezer lejért, ami összesen 243 ezer lej évi jövedelmet biztosít számára.

Nagyváradon a várad-velencei kisbirtokokosok sinylették meg az agrárreformot, amelynek igazságtalanságait eklatánsan bizonyítja, hogy míg Bálint Mihálytól még a bekerített kertjét is elvették (fél hold az egész), ellenben a szomszédjának, akitnek protekciója volt, 140 holdas birtokból egy talpalatnyit sem vettek el.

A sok igazságtalanság között nyögő bihari nép pedig szenved és tűr.

Egységes típusú mozdonyokat vezet be a C. F. R.

A mérnök-kongresszus eredményei

KOLOZSVAR, június 3. Tegnap élt véget az országos mérnök-kongresszus vendégeinek erdélyi tanulmányútja, a melynek eredményeképp máris megállapítható, hogy annak a közérdeklődésnek, ami a kongresszust kísérte, meglesz a gyakorlati haszna is. A vendégek bejárták Erdély fontosabb ipari gőzpontjait.

A kongresszus százhetven tagja egy főúri kényelemmel berendezett vonaton tette meg a körutat, amelyre vonatkozóan a kongresszus vasutügyi szakosztálynak elnöke dr. Hosszu János CFR üzletvezetőnek a következőket mondta: Erdély ipari és technikai életére rendkívüli kihatással lesz a megtartott mérnöki kongresszus, amelynek az ország minden részéből összejött tagjai lelkiismeretes tanulmány tárgyává tették az ország valóságát küzdő ipari életét. A kongresszus határozatai különösen Vajdahunyad és Gyálár vasgárait érintik, amelyek üzemét az illetékes ténylezők a jelenlegi nyomászító pénzühiány miatt egyötödére voltak kénytelenek csökkenteni.

A kongresszus egyébként a vasuti kérdésekben is fontos határozatokat hozott, amelyek a CFR reorganizációját akarják keresztülvinni. Első sorban a különböző rendszerű sineket akarják ki küszöbölölni, amelyek a külföldi teherkocsikat úgy sem bírják el. A nemzetközi jog alapján megállapított vasuti egyezmény szerint csak három-négy sin tipust szabad alkalmazni, holott Romániában eddig harminc-négyenféle rendszerű sine használtnak. Románia eleget akar tenni a florenai vasuti egyezménynek abban a tekintetben is, hogy ezentúl csak egyféle mozdonytípust fog torgalomban tartani. Jelenleg Romániában 335-féle rendszerű mozdonytípus van alkalmazásban, amelyekhez az egyes raktárakban mindig külön alkaterméseket kell tartani, pedig némely típusból alig egy-két mozdony van forgalomban. A kongresszus, hogy a szállítási zavarokat kiküszöbölje, s hogy a mint már említettük, a florenai vasuti egyezménynek eleget tegyen, elhatározta az egységes típusú mozdonyok sürgős bevezetését. Ezeken kívül fejleszteni fogják a vasuti műhelyek teljesítő képességét. Ezentúl a sérült kocsik javítását magánvállalatoknak is ki fogják adni. A hozott határozatok alapján a közlekedési miniszter nem sokára be fogja terjeszteni a CFR reorganizációjára vonatkozó törvényjavaslatot.

Julius tizedikén Lezárják a kisantani prágai konferenciája

BUKAREST, június 3. A kisantani külügyminiszterének Prágában tervezett konferenciájának idejét most már véglegesen Julius tizedikére állapították meg. A konferencia napirendjét még nem állapították meg véglegesen, s a diplomáciai levelezés ebben az irányban még csak most folyik. A konferencia megkezdéséig Románia el fogja ismerni az új görög kormányt és meghatalmazást fog adni a görög kormánynak arra, hogy bukaresti képviselőjét kinevezze, s így a részben a konferencián már nehézségek nem merülhetnek fel.

A cotroceni-i katasztrófa igazi okai

Kit terhel a felelősség?

BUKAREST, június 3. Az Argus című bukaresti közgazdasági lap mai számából vesszük át a következő igen érdekes cikket:

A főváros sajtójának állásfoglalása teljesen egységes a lőszertár katasztrófájának ügyében. Mindnyájan félretezik a múlt jelentőségű okokat és a házi civódásokat és ők is, mint mi, mélyebb okokkal magyarázzák a szerencsétlenséget.

Mi már az első pereben rámutatunk arra, hogy a tűzveszélynek elsősorban az az államköltségvetési gazdálkodás az oka, amely a vasutaktól kezdve a hadseregig sorban teszi tönkre, egymásután deorganizálja közszolgáltatásaink ágazatait.

Az Univerul megerősítette és még jobban kiemelte ezt a megállapítást.

Az Adeverul pedig Const. Bacalba aláírásával a következő újabb fontos tényeket fűzi az első megállapításhoz:

1. Soarec őrnagy kétszer kért hivatalos előterjesztésekben hitelt néhány barak építésére abból a célból, hogy a németektől maradt gyalogsági löszereket elhelyezhessék bennük, mert ezek a löszerek már a napsugarak hatása alatt is a robbanás állandó veszedelemét hordják magukban.

Ezek az előterjesztések válasz nélkül maradtak.

2. E pillanatban a 6. Mihail Viteaz ezrednek és a IV. hadosztálynak gyalogsági és tűzérési löszere a Malmezon laktanyában van lerakározva. A IV. hadosztály szabályszerű előterjesztésben jelentette ezt a veszélyes helyzetet a hadügyminiszternek és a löszerek a Broscaren-i erődbe leendő átszállítására 22.000 lejnyi hitelt kért.

Az Adeverulban közölt eme közve szélys tényekhez — írja az Argus — még a következőket sorolhatjuk fel:

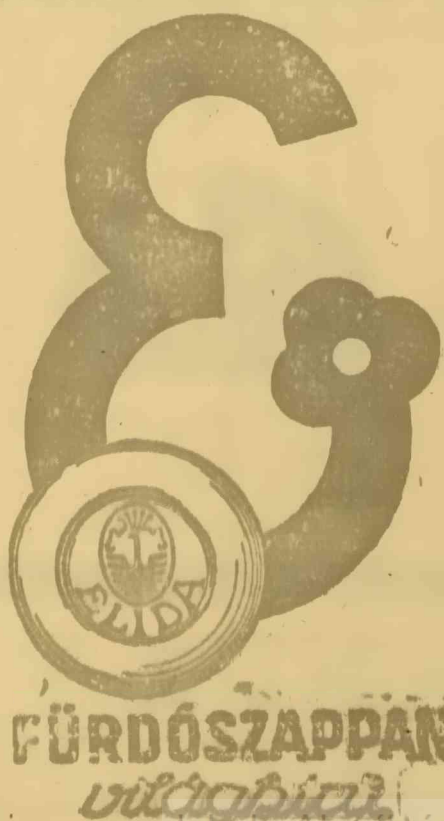
Tudomásunk van arról, hogy Mihail tábornok, volt miniszter, most a hadügyi építési osztály főnöke, tervezet dolgozott ki, tíz raktárnak az ország különböző pontjain leendő felépítésére, a hadsereg teljes löszerkészletének elraktározása céljából. Ezeket a munkálatokat még a mostani költségvetés keretén belül kellene elvégezni.

Mivel azonban a szükséges költségeket a kormány elutasította, a program végrehajtását elejtették, és csak egyetlenegy raktár építését engedélyezték.

Ezek a tények igazi színükben mutatják meg a lehetetlen állampénzügyi gazdálkodás következményeit és egyben elég alapot szolgáltatnak a felelősség megállapítására.

A Ruhr-vidéki szénstrájk megszűnése

BERLIN, június 3. A Ruhrvidéki szénstrájkot megszüntnek lehet tekinteni. A németországi szénmunkások szövetsége a sztrájkoló munkásságnak a munka megkezdését ajánlotta, mivel a munkaadók megbízottjaival ki-elégítő megállapodásokra jutott.

A Vatikánnal kötendő konkordátum rendezni fogja a katolikus egyházi és iskolai viszonyok ügyét

Tárgyalni fognak az oktatás kérdéséről is

Bukaresti tudósítónk telefonjelentése. —

BUKAREST, június 3. Ma reggeli számában jelentette a Brassói Lapok, hogy Constantin Banu, volt kultuszminiszter Rómába utazik, hogy ott létrehozza a Románia és a Vatikán között kötendő konkordátumot. Banu volt miniszter, — mint újabb jelentések mondják — korlátlan meghatalmazással utazik Rómába, s a szentszékekkel folytatandó tárgyalásait teljes szabadsággal fogja végezni. A kötendő konkordátumot egyrészt a parlament, másrészt pedig a pápa fogja ratifikálni. A küldött, amely Banu minisztert Rómába elkíséri, hatalmas tárgyalási anyagot visz magával.

A Vatikánnal folytatandó tanácskozások különösen reánk, nemzeti kisebbségekre nézve, felette jelentős fontossággal bírnak. Abban a hatalmas ta-

nácskozási komplexumban, amely a Vatikánnal kötendő konkordátum anyagát képezik, nem utolsó rangú szerepet játszik a katolikus egyházi és iskolai vagyon kezelésének kérdése is, s ugyan csak e tárgyalások során kerül megbeszélésre és esetleg megoldásra a katolikus oktatás kérdése is. Arra, hogy a katolikus iskolai és egyházi élettel kapcsolatos kérdések megoldása elé peszsimizmussal nézzünk, semmi okunk sincs, sőt erős a meggyőződésünk, hogy a Szentszék kívánságai e tekintetben teljesülni fognak a konkordátum intézkedéseiben. Ami aggaszt bennünket, az az, vajjon ezeket a megállapodásokat annak idején és helyén az illetékesek végre hajtják-e majd a konkordátum szellemének megfelelően.

Seipel állapotában javulás állott be

Feloszlatják az osztrák nemzetgyűlést?

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BÉCS, június 3. Seipel kancellár állapotában a legutolsó éjszaka folyamán javulás állott be. Táplálkozása kielégítő, a sebhől a vér már nem szivárog. Érvérése 120, hőmérő-élete 36,7 fok. A jelentések szerint a kancellár a merénylet súlyos következményeit figyelmen kívül hagyva, ma délelőtt minden erővel tanácskoznia akart az irányadó politikusokkal. Sikertől is annyit orvosainál keresztül vinni, hogy a nemzetgyűlés elnökét és a külügyminisztert fogadhatta s velük rövidebben tanácskozott is.

Bécsi irányadó körök szerint a népszövetség genfi tanácskozála a kancellár részéről kidolgozott programot távolléte ellenére is végre fogják hajtani. Politikai körökben a helyzetet nyugodtnak ítélik meg s Ausztria megmenésére irányuló munka, amelyet a kancellár kezdeményezett s amely szinte befejezésig jutott el, úgybel, mint külpolitikailag annyira elkészült, hogy Genfben befejezhetik a kancellár személyes részvétele nélkül is.

A többségi pártok vezetői egyébként ma tanácskozásra gyűltek össze s úgy határoztak, hogy

ha Seipel nem foglalhatná el újból hivatalát, úgy feloszlatják a parlamentet és kiírják az új választásokat.

Mindaddig, míg Seipel betegsége tart, addig Kienböck pénzügyminiszter helyettesíti a kancellárt a szanálási ügyekben. Ha a betegség hosszabb tartamu volna, akkor vagy Kienböck, vagy Rintelen, a stájer tartományi főnök, vagy pedig a keresztényszocialisták egyik tagja lesz a kancellár-helyettes. Seipelt Genfben a népszövetség ülésén Grünberger és Kienböck helyettesítik.

A merénylet

A merénylet állapota az éjszaka folyamán rosszabbodott s magas lázban fetengett. Javorek elmeállapotát mindenesetre meg fogják vizsgálni, mert eddigi viselkedése azt a gyanút ébresztli, hogy nem egészen épelméjű.

Javorek reggelre már a megbánás jeleit mutatta s kijelentette, hogy

mindaddig nem eszik, míg a kancellár fel nem gyógyul.

Ismételtül kifejezte azt a kívánságát, hogy agg édes anyját hozzá vezessék s meg is találták nála azt a levelet, amelyett anyjához intézett. Ebben a levélben bevallja, hogy a gyárban, amelyben dolgozott, sikasztott. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz, de előbb megölt Seipelt, aki szerinte bűnbak munkások nyomorában.

Ugyanígy vallott a már megejtett rendőri kihallgatás során is s ezt kiegészítette azzal, hogy a Seipel elleni merényletet már rég elhatározta. Az elmúlt héten hétszáz ezer korona táppénzt, felesége járandóságát, elköltötte s bejelentette feleségének, hogy öngyilkos lesz, de előbb a kancellárt öli meg. Azt állítja, hogy nem tegnap akarta a merényletet végrehajtani, de véletlenül Wiener-Neustadthban hallotta, hogy a kancellár a vonaton utazik s ekkor határozta el a merényletet. Tagadja, hogy felbujtották, vagy felbérelték volna. Szocialista politikai életben nem vett részt, csak a szakszervezetnek volt agilis tagja.

A Pottensteinban lefolytatott nyomozás megállapította, hogy Javorek feleségével és két gyermekével a pottensteini játékarúgyár egyik munkásházában szegényesen élt. Munkástársai zárkóztak és szófukarnak ismerték.

Nemzetközi összeesküvés?

A bécsi és a budapesti rendőrség a merénylet ügyében karöltve nyomoz, mert alapos a feltevés, hogy a Seipel elleni merénylet egy nemzetközi összeesküvésnek egyik megnyilvánulása. — Az összeesküvés egyik tagja az a Sztaron nevű munkás is, aki, mint a Horthy kormányzó ellen tervezett merénylet értelmi szerzője. Ez az összeesküvő banda — a rendőrség megállapítása szerint közép-európa több vezető politikusát el akarta tenni láb alól. Miután Javorek nem akarta bűntársait bevallani, budapesti detektívek tegnap délután Bécsbe utaztak, hogy az ottani nyomozásban segítsenek, mert Sztaron többeket megnevezett az összeesküvők közül, akiket Seipel merényletje megnevezni nem akart.

Ez a nemzetközi társaság — mint megállapították — egy tervet dolgozott ki, amely szerint az angol királyt, Millerand francia köztársasági elnököt, Seipelt, Horthyt, Bethlent és másokat meg akart ölni. A Seipel elleni merénylet tervről értesítették az osztrák kormányt, de ott annak nem akartak hitelt adni, azt mondván, hogy a viszonyok Ausztriában konszolidáltak, merénylettől nem kell tartani.

A merénylet politikai izgatás következménye

Bécsben az ott kongresszuszozó nemzetközi szakszervezeti szövetség ülésén Bauer, a szociáldemokraták vezére beszédében elítélte a Seipel elleni merényletet, mely az osztrák munkásmozgalom szelleméből fakadt. Ausztriában politikai gyilkosság nem igazolható. A prágai Národny Listy szerint a merénylet a kommunista Rote Fahne és az Abend politikai halszájának a következménye.

Rendben folyt le az averescánusok nagygyűlése

Határozati javaslatban kéri a királytól a kormány eltávolítását

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, június 3. Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a mai nap elé, és érthetően, hisz a mai nap az Averescu-párt erőpróbája volt. Ma zajlott le az Averescu-pártnak nagy gyűlése, amely nem pusztán gyűlés volt, hanem dokumentálása annak, hogy Averescu megett a nép hatalmas tömege áll. De a mai gyűlés egyúttal hódolat volt a párt vezéré, Averescu tábornok előtt.

Reggel nyolc órakor kezdett gyűlékezni a tömeg az Arenale Romano előtt. A vidékről tizenöt ezernél több híve jött fel a fővárosba, magából a fővárosból pedig öt ezernél többen jelentek meg a gyűlésen, úgy, hogy a résztvevők száma jóval meghaladta a huszezetet.

A vidéki küldötteket automobílokon vitték ki a gyűlés helyére, — a kormány pedig szigorú intézkedéseket léptetett életbe a rend biztosítása céljából. A Carol Parc különböző részein csendőrjáratok cirkáltak, a Strada 11. Junien, a Boulevard Marasestiu pedig ugyancsak csendőrsztagok álltak készenlétben.

Kilenc órakor az Aréna telve volt emberekkel. Fél tíz után érkezett Averescu tábornok, akit a jelenlevők dörgő éljenzéssel és hatalmas óvációval fogadtak.

Averescu megnyitja az ülést

Negyedtizenegykor Averescu tábornok üdvözlö a gyűlésen megjelenteket, s a gyűlést megnyitottnak jelenti ki. Utána egymásután szólalnak fel Goga, aki az erdélyiek, Dori Popovici aki a bukovinaiak és Teodor Neaga, aki a bessarábiaiak üdvözlését tolmácsolta a gyűlés előtt.

Beszél a pártvezér

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Averescu tábornok emelkedett szólásra. Azzal kezdte, hogy a párt elleneségei évek óta előszeréssel terjesztik azt a hirt, hogy a néppárt erejét vesztette, erő kifejtésre nem képes. Ez nem áll. Ellenkezőleg a párt a várt győzelem helyett hatalmas lépéseket tett előre, s ma erős hatalomként áll szemben az uralkodó rendszerrel.

Minden oldalról csak az elégedetlenség hangjai hallatszanak a jelenlegi kormányzat ellen, amely 1922-ben jutott hatalomra egy hazug ígéret segítségével. Ma az uralomra jutás után harmadfél évvel végig az ország mindenütt elégedetlenség uralkodik.

Averescu ezután felolvassa a párt

határozati javaslatát,

amely a következőket tartalmazza:

A mai helyzet reményevesztetté teszi úgy a városi, mint a falusi lakosságot. Ezt az elégedetlenséget a jelenlegi kormányzati rendszer idézte elő. A népgyűlés teljes és határtalan bizalmát fejezi ki a néppárt iránt, de egyúttal kifejezi azt a reménységét is, hogy a király alkotmányos uralkodói jogaival éven rövidesen véget vet ennek a kormányzati rendszernek.

A határozati javaslat felolvasása után, amelyet a népgyűlés óriási lelkesedéssel fogadott el, Averescu tábornok a népgyűlést berendeztetette.

A díszfelvonulás

A gyűlés befejeztével a huszezfőnyi tömeg sorakozott és katonazenakarral az élen felvonult és tisztelgott Averescu tábornok előtt, aki a park bójáratánál helyezkedett el.

A felvonulás megtörténte után közönség szétoszlott, a parkban elhelyezett csendőrség pedig szigorúan ködött azon, nehogy egyszerre nagyobb tömeg jusson be a városba.

A gyűlés csendes lefolyása volt, esemény nem történt.

Gépöntvényeket

minta után legjutányosabb ában készített és pontos szállításiért garancia

DANIEL és MIKE

gazdasági vasöntődjé. B A R Ó T.

Ugyanott egy TEHERAUTÓ 2 1/2 tonná, 45 HP. teljesen üzemképes állapotban olcsón eladó.

HIREK

— (Egy derék magyar aszszony halála.) Mély megdöbbenéssel és őszinte részvétellel vesszük a szomorú hírt, hogy dr. Szini Jánosné, szül. Bartalis Cserny Karolina, a Pro Ecclesia Pontificae pápai érdemrend tulajdonosa, a szászhegyi oltáregylet nemes buzgalmu elnöknője, minden szép és jó törekvés lelkes pártfogója és munkása, élete 59-ik, boldog házassága 36-ik évében Szászhegyen váratlanul elhunyt. A nemeslelkű urnó halála kiterjedt rokonságot hagyott gyászba. Szini János dr. az elhunytban élettársát, Szini Lajos íróként sünk pedig felejtethetetlen édes anyját veszítette el. Az általános szeretettel és nagyrabecsüléssel körülrajongott nagyaszonnyal az egész község osztatlan részvétele mellett helyezték örök nyugalomra.

— (Ujabb összeütközés fasiszták és munkásság között.) Lai bachból táviratozzák: A közelfekvő Trifail bányaközségben az Orjuna fasiszta szervezettek ünnepélyén a munkásság is az ünneplők között súlyos összeütközés volt. Az összeütközésnek hét halottja és tizenöt súlyos sebesültje van.

— (Antiszemita tüntetés a Dobrai pályaudvaron.) Lapunk egy barátja a hunyadmegyei Dobraközségben járt és mikor az állomáson a vonatot várta, ott a következő épületes jeleneteknek volt tanúja: A dévai «Scoală normală» (tanítóképző) növendékei, akik két tanár vezetésével egy kirándulásról tértek vissza, a váróteremben letépték a Dimineata és Adeverul c. bukaresti lapok reklámlapjait és gunyos, antiszemita kifakadások közepette összetaposták. A zajra elősiető állomásfőnök udvariasan és higgadtan próbálta meg lecsillapítani a tüntetőket, mikor pedig ez nem használt, erőiesen tiltakozott a vandalizmus ellen, melyet a diákok egykedvűen azzal indokoltak meg, hogy a két bukaresti lap «zsidó» újságok. Majd a főnök rendreutasítását semmibe sem vevő ifjak antiszemita dalokat kezdtek énekelni, melynek refrénje ez volt: «Le a zsidókkal!», «Ki a zsidókkal!» Az állomásfőnök a botrányos esetről haladéktalanul jelentést tett az arad-temesvári üzletvezetőségnek.

— (Hegyen-völgyön lakodalom.) Hiába, a virtus mégis csak virtus, s a jókedv meg a jógyomor, ha együtt vannak, alaposan rácsafolnak arra, mintha szomorú volna az élet. Lám a szatmármegyei Krasznabéltelken nemrégiben olyan páros lakodalom volt, hogy szinte páratlan. Egy odavalló jómódú gazdának két szép leányát elvette két derék csanálós legény, akik szintén testvérek. A legszebb magyar négyes öröme azután az örömszülőök olyan lakzit csaptak, amilyenre még csak a mesék boldog fiúaléjában akadunk. A nagy alkalomra egy karácsonyi óta hízlalt tehenet, három borjút, két nagy hizott sertést, harminc bárányt és száz tyúkot vágtak le és 270 kenyeret sütöttek. Torta és sütemény annyi volt, hogy a Jan csika és Juliska erdei házikóját is azzal lehetett volna kicserepezni és a pincéből hordó száma hordták fel a bort, amit persze meg is ittak. Vacsorához kétszer terítettek és mindegyik alkalommal 180 ember ült az asztalhoz. A váltakozó vendégsereg és a lakodalmozó családtagok három napig ittak-ettek, s talán még ma is esznek-isznak, ha a készlet el nem fogyott.

— (Tűz a nagyváradi Rimanócy-butorgyárban.) Nagyváradról jelentik: Tegnapi este nyolc órakor a Rimanócy-butorgyárban tűz ütött ki. A vészjelzésre azonnal kivonultak a tűzoltók, a kiknek megfeszített munkával sikerült a háromnegyed óráig tartó tüzet lokalizálni. Az oltási munkálatok közben szerencsétlenség történt, amennyiben Kák tűzoltó őrmester a tolólétráról leesett és súlyosan megsebesült. A tűzkár jelentékeny, mert sok nyersanyag égett el.

— Még nem látta?

— Okvetlen nézze meg, mert ennél szebbet, ehhez hasonlót még nem látott, mint a

BOLYGÓ HOLLANDI a MODERN - MOZGÓBAN.

I-II. rész 3-án és 4-én, III-IV. rész 5-én és 6-án lesz vetítve.

— (Egy kolozsvári autószerencsétlenség.) Kolozsvárról jelentik: Tegnapi Koleszár László dr. kolozsvári híres fül- és gégespecialista súlyos autóbalesetről terjedtek el hírek Kolozsváron. Az első hírek szerint Koleszár dr. Torda és Keresztes község közti autójával egy árokba zuhant, ahol életveszélyes hát és mellkas zúzódást szenvedett. Később azonban bebizonyosodott, hogy a hírek túlzottak és a köztisztviselőnk álló orvos a lábán és hasán szenvedett könnyebb természetű sérüléseket.

— (Vezérigazgató, aki husz dollárt szikkaszt.) Budapesti távirat tozza tudósítónk: Pilánszky Attila dr., a Duna-Lloyd bank helyettes vezérigazgatóját, aki husz dollárt felváltás céljából átvett és azt elszikkasztotta, tegnap egy évi börtönrre ítélték. Pilánszkyt az ítélet kihirdetése után azonnal letartóztatták.

— (Elhalasztott tavaszi ünnepély.) A brassói magyar evangélikus jótékony egyesület Pünkösöd második napjára tervezett tavaszi ünnepélyét Moór Gyula lelkész nejeének elhunyt következtében gyászának jeléül elhalasztotta.

— (Gelei professzor) június hó 7-én, Szombat este fél kilenc órakor a Modern mozgó nagytermében megtartandó tudományos előadása iránt egyre fokozódik az érdeklődés. A szomszédos megyékből román és szász szellemi előkelőségek jelentették be részvételüket, mert általános a felfogás, hogy a megfigyelés problémáját a mi vidékünkön még olyan hivatott egyéniség nem tárgyalta, mint Gelei József dr., ki nagy tehetségének és széleskörű tudásának egész tárházával teszi értékes előadását.

— (Óriásipusztító vihar Buda pesten.) Budapesti jelentik: Hétfő délután hatalmas szélvihar és óriási felhőszakadás vonult át a fővárosra. A vihar jelen tékeny károkat okozott, különösen a budai részeken. Krisztina városban körülbelül ezer pincét öntött el a víz, amelyek egy része lakásul szolgált. A Svábhegyről sziklatöréseket indultak meg s eltorzították a közeli utcákat. A lemosott kövek és szikladarabok harminc-negyen centiméter magasságban összetorlódva sok helyen a villamosvasut közlekedését gátolták meg. A villanyvilágítás az egész fővárosban felmondta a szolgálatot. A Nyolc Órai Újság és a Pest-Lloyd a beállott üzemszavart következtében nem jelenhetett meg. A borzalmas vihar emberéletet nem kívánt, de anyagiakban annál nagyobb volt a kár.

— (Esküvő.) Toth Lili és gyula falvi Dinnyés Árpád hirlapíró, a «Káviár» szerkesztője és kiadótulajdonosa július 1-én tartják esküvőjüket a temesvári evangélikus református templomban.

— (A református majális) június hó 22-én, kedvezőtlen idő esetén 29-én lesz. Lelkes és buzgó rendező bizottság fáradozik a teljes siker érdekében. Ez utatossítja azt, hogy az idén is igen kellemes, felejthetetlen és kedves napja lesz a majális az oly széles körben érdeklődő nagy közönségnek.

— (Harakiri az amerikai bevándorlási törvény miatt.) Tokióból jelentik: Egész Japán az amerikai bevándorlási tilalom hatása alatt áll. A japán nép önmagára nézve a legnagyobb sértésnek tartja az amerikai törvényhozásnak azt az intézkedését, amely kitiltja őket az amerikai területeiről. Ez ellen a japánok nemcsak érvekkel, de tipikus japán módrá, fanatizmussal küzdenek. Tokióban az amerikai nagykövetség közelében egy eddig simerellen férfi harakirit követelt el. A zsebében talált levélben ezeket írja: «Halálommal fel akarom hívni az amerikai nép figyelmét arra, hogy mennyire sértő Japánra nézve a bevándorlási törvény.»

Tökéletes szabásu raglánok csak NEUMANN-nál

— (A román kat. nőegyesület közgyűlése.) Nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését a brassói román kat. nőegyesület. Piesslinger Károlyné elnök meleg szavakkal üdvözölte a tagokat, kik az elmúlt évben igen eredményes munkát végeztek, s további odaadó működésre hívta fel őket. Hoós Julia jegyző tartalmas és formás jelentésében a nőegyesület múltévi tevékenységéről számolt be. Veress Ernő főgimnáziumi hit-tanár a női hivatásról mondott költői szellemű szép ünnepi beszédet. Koródi Irén pénztári jelentését, mely 183 ezer lej bevételről és 130 ezer lej kiadásról számolt be, élénk elismeréssel fogadták. A tisztújítás során ügyvezető alelnöknek Szemler Ferencné, titkárnak Hartnagel Rézit, pénztárosnak Donszky Istvánné, gazdának Mecsereno Rudolfnét választották meg.

Lysciform

— (Véreinkért.) Azon köztudomású tény, hogy a régi román királyság területén levő nagy városokban és minden nagyobb ipartelepen naponta növekszik nemcsak az ott munkát, de az új otthont is kereső magyar munkásság száma — nem hagyhat hidegen senkit sem, aki még együtt tud érezni a saját fájából való küzködő emberrel. Ez a körülmény indította a bukaresti ref. egyházmegyét több új egyházközség szervezésére és a régiék kiépítésére. Gondoskodni akar ez az igyekezet a hívek lelki szükségleteinek kielégítéséről és a csak anyanyelvükön beszélő gyermekek elemi oktatásáról. Ez az egyházsszervező, lelket mentő munka folyamatosan van az összes nagyobb városokban és ipartelepeken. — Nem egy elnémult harangot kell megszólaltatni és több dűledező imaházat kell újraépíteni. Legsürgősebb a munkásebb az elvertelenedett sascuti (Molka az azugai—busteni körben, a legsürgősebb) fiókegyházban. E lelket mentő munkára szánt kegyes adományokat hálával fogad és az adományozó lak-helyéhez legközelebb eső helyen megjelenő napilapban nyugtáz az esperesi hivatal. Ez alkalommal Tekonczia János kereskedőnek az azugai-busteni lelkész kör urasztali felszerelésére adományozott 100 lej adományát nyugtázza az esperesi hivatal.

— (A magyar kisebbség.) A Magyar Kisebbség június 1-i számát Botos Jánosnak a brassói gyűlés előtt című cikke vezeti be. Az erdélyi magyar sajtóban kialakult közfelfogást mutatja be, megismertetve egyúttal Tatarescu államtitkár tárgyalásait is a Magyar Párt képviselőivel. Lénárd István dr. új monarchiát című cikkében a megbomlott európai egyensúly helyreállítása és a panszlavizmus megállítását végezt Románia, Magyarország és Lengyelország perszonális unióját tartja szükségesnek. Közli a szemle Maniu Gyulának május 11-én Bukarestben a nemzeti kisebbségekről tartott előadása főbb pontjait, s a román sajtónak erről szóló kritikáját.

— (A román kat. egyházközség) majálisa június 8-án lesz a Honterushban. Kedvezőtlen idő esetén június 9-én tartjuk meg ugyanott a majális. Tisztelettel kérjük a gyűjtőleveket és tombolatárgyakat szerdán estig a plebánia irodában beszállgatni. Mindennemű más adományt szombat délután 3–7 óráig a rajzteremben átadni, ahol nyugta ellenében fogják a bizottság tagjai átvinni. Kérem a nagybizottság tagjait, esztőtörökön délután 6 órakor a rajzteremben föltétlenül megjelenni sziveskedjenek. A rendező bizottság nevében dr. Péter Antal.

— (A nők megbízhatósága.) Koppenhágában nemrég egy értékes kézirat-gyűjteményt adtak el, közte Strindbergnek egy levelét, mely egyik imádothoz volt intézve. Strindberg t. i. nem merte először megvallani szerelmét a hölgynek. Nyilván maga is látta a helyzet furcsaságát, mert a levelet, melyben a szeretett nő kezét megkéri, a szavakkal végzi: «Bizonyítsd be legalább egyszer, hogy aszszonyban meg lehet bízni: égesd el ezt a levelet!» Hogy a hölgy miképpen igazolta a költő bizalmát, — bizonyítja a kézirat-árverés.

— (Zenei szemle.) Járossy Dezső folyóiratának legújabb száma bevezető helyen Lányi Saroltának «Apám» című versét közli, mely Lányi Ernő emlékének szól. A zeneesztétikai rovat élén a szerkesztő befejezően a zenei műveltség folyamatairól értekezik. A zenetörténelem és ének rovatát után gazdag zenei világ-szemle következik, míg az irodalom rovatában Radnai Miklós a Bartók-Kodály népdalgyűjtemény ismerteti. Félévi előfizetés öt száma 45 lej. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal. (Timisoara, I. Nagykörút.)

— (Nagy ütközet) folyt le tegnap az Apolló mozgóban. A «La Bataille» című film és a szépszámu közönség gyönyörködhetett a szebbnél-szebb jelenetekben. Különösen a hadiflotta felvonulása a hajnali szürkületben, olyan jelenet, amely a nézőnek soká maradt az emlékezetében. E remekművet az Apolló igazgatósága még csak két napig tartja műsorán.

(*) Tízéves találkozó. Közöljük volt osztálytársainkkal, akikkel a tordai polgári iskola IV. osztályát az 1911–12 évben végeztük, hogy elmaradt találkozókat folyó év július 26-án okvetlen megtartsuk Tordán. Volt osztálytársaink közüljük sürgősen címüket. Reich Géza a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Budapest, Dorottya-ucca 6., Diamanstein Mihály Ora dea-Mare, Dreher-sörgyár.

MODERN MOZGÓ

Bolygó hollandi káprázatosan szép és szenzációs film urálja a hét műsórát. Ez a teljesen új film először Brassóban fut, minden este két rész lesz vetítve. A film külön érdekessége, hogy a Bolygó hollandi teljes opera zenéje szolgálat kíséretül a zenekedvelők öröme. Ezeket a szenzációs estéket minden brassói embernek meg kell néznie, mert ritka művelzetben lesz része.

(*) A mankótörő, Pöstyén védjegye, híven ábrázolja az ottani iszapfürdők gyógyhatását. — Most is a világ minden tájáról sereglenek oda betegek. Az árak igen jutányosak. (teljes penzió napi 40 koronától). Felvilágosítások telefonon is: Rózsa drogueria, Cluj, Str. Londrei 21., ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

(*) A segessvár—marosvásárhelyi autóbussz) vállalat igazgatósága a június 1-i vonatkelekedés változása miatt, menetrendjét következőképpen módosította: Segessvárról indul reggel 5 óra 45 perc és délelőtt 10 óra 45 perc. Tg-Muresről indul reggel 10 óra 30 p. és délután 3 óra 30 p., csatlakozva Balavásáron Szováta és Dicsőszentmárton felé, Segessvárt a Medgyes—Bukarest felé menő vonatokhoz. Ugyanott Fordista soffőr jó referenciákkal felvétetik.

(*) A Brassói Lapok szerkesztőségének és kiadóhivatalának marosvásárhelyi fiókja Piața Regele Ferdinand (volt Széchenyi-tér) 18. szám alatt van az I. emeleten. Telefon száma 177. Felvesz hirdetéseket és előfizetéseket, előfizetők lapjait házhoz küldi. Előfizetési díj: Egy évre 600 lej, 1/2 évre 320 lej, 1/4 évre 170 lej, 1 hónapra 60 lej.

(*) Könyvkedvelők figyelmébe.) Bármely — bárhol hirdett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat jó áron veszek. Eladóndó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

(*) Észak v. Dél-Amerikába utazók kérjenek azonnal felvilágosítást és prospektusokat a Cosulich Line-től. Bucuresti, Cal. Grivitei 181.

(*) Jönnek a Szeszélyes asszonyok az Apolló Mozgóba.

(*) Szabásmítás divatlap a Schöne Wienerin és Record. Mindkét divatlap legújabb száma megrendelhető egyenként 25 lej beküldése mellett a Brassói Lapok könyvosztályától. Brassó, Kapu-ucca 66. Viszonteladónak árendemény.

— (Csélédkönyvekhez) szükségess fényképek a hivatalosan előírt kivitelben készülnek Lang Henrik Kapu-ucca 52. szám alatti műtermében. Telefon száma 740.

UDONSÁG: KELLERMANN UDONSÁG: (Az alagut szerzőjének) gyűjtőrs regénye
Schwencklee utolsó szerelme.
Magyarra fordította: Szerzőkényi Anna
A R A Kapható minden könyv- és újságárusítólánál.
45 LEJ Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától.

W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK,
A LEGJOBBAK,
A LEGELEGÁNSABBAK!

son norvég bíró vezette le a 1000 méter
A román állampolgárság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó TÖRVÉNY
hiteles magyar fordításban megjelent
ÁRA 6 LEJ.
Kapható minden könyv- és újságárusítólánál, vagy megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától.

KÖZGAZDASÁG

Románia gazdasági gondjai

A petroleum-érdekeltség a kormány ellen — A kamarai törvény és a kisebbségi kérdés — Kereskedők a védővámok ellen
A vadul comercial

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, június 3. Románia közgazdasági élete tökéletes belső forrongásban van. Tegnap közöltük a faegyesületek válságáról és újabb megerősítési kísérleteiről szóló tudósításunkat, és ezenkívül a Sfatul Negustoresc (a kereskedők tanácsa) is most tartotta közgyűlését, amelyen az ország legfontosabb gazdasági ügyeit kereskedelmi szempontból tárgyalták; az ország kereskedelmi és iparkamarái pedig az ország gazdasági szervezetének súlyos kérdéseivel foglalkoztak a kamarai törvény, elhibázott és elhamarkodott reformtervezete kapcsán.

Ennek a sok nyugtalanságnak nagy mértékben a mai hivatalos gazdaságpolitika az oka, amely nem enged, hogy az egyes termelési ágazatok szabadon fejlessék ki termelési képességeiket. A hivatalos gazdaságpolitika bizonyos mértékben szemben áll a termelői osztályok belső szükségleteivel, ez teszi szükségessé a termelők lázas szervezkedését, mert mindezek az egyesületek, tanácsok, védelmi szervezetek a hivatalos gazdaságpolitika által követett szoros gazdasági irányzattal szemben. Így ahelyett, hogy a kereskedelmi, a pénzügyi és a földmívelési miniszteriumok a termelői rétegek természetes és törvényes érdekképviselői volnának, ahogy annak lennie kellene, — a termelők erejének és lejáruk legnagyobb részét kénytelenek olyan szervezkedési munkálatokkal eltölteni, amelyek végeredményben teljesen im produktívak maradnak.

Legélesebben mutatja ezt a misszió helyzetet a mostani események közül a petroleum-érdekeltség előterjesztése, amelyet tegnap adtak át a kereskedelemügyi miniszternek s amelyben a kormány által a petroleum belföldi forgalmára néző tervezett monopólium ellen tiltakoznak.

Az előterjesztés helyeslően veszi tudomásul, hogy az állami vállalatok kereskedelmi átszervezéséről szóló törvény nem érinti a petroleum kivétel szabadságát, el fogadhatatlannak tartják azonban azt, hogy az állam a belföldi forgalmat egy ki zárólagos joggal felruházott vállalkozásra akarja bérni. Ennek az új vállalkozásnak a szervezete ma még nem ismeretes, mert erre nézve ma egy későbbi törvény intézkedik, de a petroleum-vállalatok már most utálnak arra, hogy ez a szabályozás még abban az esetben is sérelmes az érdekeltégre és káros az országra, ha az állam mellett más vállalatokat is bevonnak a jogosítottak közé. A petroleum-érdekeltség senkinek sem lesz kedve a termeléshez, ha az eredmény nem saját munkájától függ, hanem egy monopólistikus vállalat kényétől, amely tetszése szerint állapítja meg az árakat, mivel a belföldön csak neki van joga kőolajat eladni.

A Sfatul Negustoresc közgyűlésén a kamarai reform kérdésének kisebbségi oldala váratlan élességgel ütközött ki.

A közgyűlés első üléseinek a törvénytervezettel szemben foglalt állást, míg végül Maxim Jon Valcu aradi mérnök egyes erdélyi kereskedelmi és iparkamarák mai összetételéről ki nem mutatta, hogy azok teljesen a kisebbségekből vannak összeállítva és ezen az alapon ki nem mutatta azt, hogy nagyon helyes, ha a kormány a tagok kinevezésének kinevezési jogát fenntartja magának. — Szerinte tehát a kereskedelmi és iparkamara nem a kereskedelemnek és iparnak a képviselője, hanem a kisebbségek ellen folytatott küzdelemnek egy állomása. Szavai általános megértésre találtak a közgyűlés tagjai között és nyilván az ő felszólalásának hatására történt, hogy Niculescu elnök is a kormány törvényjavaslata mellett foglalt állást, csak azt az egyet kötötte ki, a kormány mondjon le a kamarák feloszlatásának jogáról.

A védővámok kérdésén is hevesen tárgyaltak a kereskedő-tanács és egyhangúan az a felfogás alakult ki, hogy mivel a belföldön még meg nem honosodott iparágunk, amelyek a belföldi szükségletet nem tudják fedezni, a vám-emelés nem fokozná a termelést, hanem csak az árakat emelése szolgálja.

emelésre szolgáltatna indokot, — a vámkokat csak olyan iparágaknak nézve szabad emelni, amelyekben a belföldi termelés kielégítő.

Az aktuális gazdasági törvényhozás harmadik nagy kérdése, a vadul comercial néző, amelynek az a célja, hogy a kereskedő számára biztosítsa a bolt-helyiséget, a kereskedők szintén egyértelműen határozta. Mivel megállapítható, hogy a mai lakbértörvény, a kereskedők házi-urával való meggyőzését nem biztosíthatja, a kereskedők azt kívánják, hogy a bolt-bér-kérdésekben a munkaügyi bíróság (Consiliu de arbitraj) döntsön.

A kereskedelmi és iparkamarák tanácskozásai is most folynak a kamarai reform ügyében, de sajnos, nem számolhatunk be olyan részletesen ezekről a fontos fejleményekről. — Az ország gazdasági élete teljes belső átalakulást meggyál s mi kívánjuk, hogy a kormánynak sikerüljön megtalálni azt a módot, amely a további fejlődést a legkedvezőbb irányba terelheti.

A mezőgazdasági gépek vámjára

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, június 3. A legfőbb vámügyi tanács pénteki üléséről, amelyen a mezőgazdasági gépek és motorok vámjának ügyét tárgyalták, most kerültek nyilvánosságra a következő részletek:

A mai vám kilogrammonként 1.20 lej és a belföldi ipar azt kívánja, hogy ezt kilogrammonként 5 lejre emeljék fel. Az iparnak ez ellen a kívánsága ellen a mezőgazdák nevében Lucasievi tiltakozott, mert szerinte ez a vám-emelés újabb akadály lenne annak, hogy a mezőgazdaság szükséges gépi beruházásait végre tudja hajtani.

A mezőgazdaság az öntözéshez használt motorok vámjára nézve a belföldi ipar képviselői a motor súlyával arányosan emelkedő vámtételeket javasoltak úgy, hogy a kilogrammonkénti vám végül 25 lejig emelkedett volna. Lucasievi és Marulescu mérnök ezt a javaslatot kerekén elvetették és mint egyik bukaresti hírlap értesül, Lucasievi kijelentette, hogy ha ezt a javaslatot elfogadják, lemond a vámbizottsági megbízatásáról.

A bizottság egyelőre nem határozott, mert még mind a két kérdés további tárgyalást kíván.

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, június 3.

A lej javulása bent és a világpiacra

A világpiacra a dollár mellett ma az angol font és a francia frank is javult; a líra is felfelé ugrott, s általában a zürichi frank visszaesése észlelhető. A lej javulása azonban nem ennek a következménye, hanem belső emelkedés jele annak, hogy ma a lej értékelésében teljes kedvező fordulat következett be. Ez a javulás a belső piacon indult meg, a világpiacok közül legelőször a new-yorki tőzsde számolta le, mert tegnapi zárata már 2.50 zürichi jegyzésnek felelt meg. Zürich tehát mai árfolyamával ezt a javulást is csak részben vette át. A belső javulásra nézve ugylátszik, mintha Erdély exportjának, különösen az állatexportnak megindulásával volna összefüggésben.

A belföldi pénzpiacra tegnap délután az alacsony zürichi zárattal ellentétben is hanyatlottak a külföldi árfolyamok, még pedig Erdélyben nagyobb mértékben, mint Bukarestben, aminek az oka az, hogy itt vagy jobban voltak informálva, vagy jobban értik a helyzetet, mint odaát, a következménye pedig az, hogy most Bukarest vásárolt Erdélytől élénken idegen valutákat, nem úgy, mint rendszeren. Esti záróárfolyamok: svájci frank 40.50 lej, angol font 995, és a többi árfolyamok is ebben az arányban.

Ma reggel erdélyi intézetek magukban dolgoztak, mert Bukarestben ünnep volt. Az idegen pénzárffolyamok tovább hanyatlottak. Déli zárattal a bankok közötti forgalomban: egy svájci frank 40.10, egy angol font 990, egy líra 9.35, egy dollár 230.50, egy lejért 313 osztrák. 4.20—4.25 magyar korona. Magyar korona kevés van piacon. Francia frankban nincs üzlet.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi): Devizák (zárjelben a tegnapi): Devizák (zárjelben a tegnapi):

dollár 5.69 (+ egy fél), egy angol font 24.57 (+6), száz francia frank 28.85 (+105) száz olasz líra 24.70 (+17 és fél), száz cseh korona 16.67 és fél (+2 és fél), száz dinár 6.96 és fél (+1 és fél), száz leva 4.05, száz lej 2.42 és fél (+5), tízezer magyar korona 0.65, tízezer osztrák korona 0.7995, száz járadékmárka 135.

(—) Budapesti értéktőzsde. A hétfői zárati árfolyamok — erős hanyatlás után — ezekben: Magyar hitel 678, Osztrák hitel 258, Salgó 764, Rima 158, Déli vasút 82, Államvasút 700, Atlantika 44, Ganz-Danubius 3825, Kőszén 3875, Papír 35, Nasici 2800, Szlavónia 125, Földhitelbank 415, Viktória 270, Kereskedelmi hitel 35, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1475, Beocsini 1200, Urikányi 1280, Láng 160, Lipták 13, Schlick 86, Brassói 395, Zabolai 130, Baróti 5, Cukoripar 3400, Klotild 92, Temesi szesz 260, Hungária Műtrágya 178, Olasz Bank 67.5, Leszámitoló 92, Magyar-Cseh Bank 32, Nova 187, Kronbergeria 15, Közuti 38, Csáky 20, Izzó 770, Viktória Butor 6, Ofa 620, Malomsoki 12, Pesti Hazai 4550, Fegyver 1300.

(—) Gyapjuszövetek, bőrök és bikák kivitelére. A kereskedelemügyi miniszter most közli a gyapjuszövetek, bőrök és bikák kiviteléről szóló rendeletet, amelyet annak idején ismertettünk. A kiviteli díjakat a pénzügyminiszter fogja megállapítani a gyapjuszövetekre és bőrökre nézve. A 7 évnél idősebb bikák, amelyek a meggyei állattenyésztési bizottság véleménye szerint tenyészcélokra nem alkalmasak, darabonként 8000 lej kiviteli illeték mellett vihetők ki.

(—) Az erdélyi földtartalékok. A birtokok szétosztására kiküldött központi bizottság (Casa centrala a impropietarilor) közölte az erdélyi mezőgazdasági bizottságokkal, hogy továbbra is az állam nevében maradnak mindazok a birtokok, amelyek közcélokra szolgálnak, mint az egyházak, iskolák földjei, sportterek és hasonlóak, azokat az intézményeket pedig, csak a használati jog illeti meg, amelyeknek ezeket az állam rendelkezésére bocsátja.

SPORT

Irország és Olaszország is kiestek az Olympiai fociból

A Brassói Lapok párisi tudósítójától.

PARIS, június 2. Az olympiai football tornának ma is meg volt a szenzációja. Két mérkőzést játszottak le, az elsőt Hollandia és Irország, a másodikat pedig Svájc és Olaszország.

A holland-ir mérkőzést miután 10—10 perccel meghosszabbították 2:1 arányban Hollandia nyerte meg.

Svájc Olaszország ellen ugyancsak 2:1 arányban győzött.

Csütörtökön Svédország Svájc-al került össze, pénteken pedig Hollandia Uruguay csapatával mérkőzik.

Eladó 35 HP. személyautomobil

Opel-gyártmányu, 5 üléses, kifogástalan állapotban.

CSIHÁ & RÁKOSI Brassó, Egres-u. 7.

Telefon 3—82.
5053 Sürgőnycim: „csihá brassov”.

LEGJOBB MAGYAR ÉLCLAP!
KÉRJEN INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT!
TEMESVÁR, SZERB-ÚCCA 2.

Ahogy engem ver az Isten...

Várady Aladár országszerte ismert dala.
Moravetz-Kiadás, mindenütt kapható!

Legjobb hirdetési orgánum a Brassói Lapok. Romániában a legelterjedtebb magyar ujság. Naponta százezren olvassák.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (49)
Írta: SZEDERKÉNYI ANNA.

Utána nézett az ablakból. És nem tehetett róla, amíg távolodó alakjára meredt a tekintete, a nyomában még több más férfit látott kinőni, egész sorát a férfiaknak, akik neki mind-mind ismeretlenek, de az asszonynak... Vörösré pirult önmaga előtt ezért a gondolatért és még sem birt szabadulni.

— Megfogom kérdezni tőle most mindjárt, — de mire odaért az ajtajához, már összeroppan: Ugy sem fogja bevallani az igazat! — Nem merde beismerni, hogy attól fél a legjobban; — de igen be fogja vallani...

X.

Minden hónap második hétfőjén szoktak találkozni a fiuk, a volt iskolatársak. Egy közöttük, bizonyos Mészáros Gyula nevezett, ebből orvos lett, tanársegéd, intézte a találkozók körüli teendőket. Szétküldte a figyelemzett lapokat; számontartotta, mikor érkezik meg valaki közülük vidékről, vagy külső országból, ahová a hivatása kötötte, — mert olyan is akadt — és rendkívüli összejövetelek is történtek ilyenkor. Füzesy Tamás eleinte nem ment el a találkozókra; most azonban keresni kezdte ő is az embereket. Amint a hetek multak, mindinkább kifejlődött benne valami irtózás az otthona iránt. Pedig azelőtt milyen mélységesen tudott ragaszkodni csendes zugolyához. A könyvtárhoz, íróasztalához és minden egyes butoradarabhoz abban a környezetben, ahol ismerte mindennek és mindenkinek a mozgását. Hosszú betegsége alatt kitanulmányozta nemcsak az övének, hanem az egész háznak, az uccának életnyilvánulásait. Tudta, mikor jár a postás, villanyórás, gázórás, segédházmester, tejesember... ismerte a járásukat, hanghordozásukat. És míg a napok, hetek multak fölötté és ő nem mozdulhatott szobájából, hallgatag figyelemmel várta és követte őket. Akkor is szerette az otthonát, a hosszú betegség vég nélküli napjaiban.

Most azonban irtózott tőle. Lassankint kezdett elszokni a háztól, kezdte keresni az embereket. Azzal áltatta magát, hogy kapcsolatokat hajszol, elhelyezni kíván, elvégre kötelezettségek vannak övével szemben. Nem merde bevallani, hogy önmaga elől menekedik.

A fiuk beszéltek, ő hallgatta és nézegette őket. Az asztalfőn az öreg, felig már süket irodalomtanár ur. Majdnem huszan voltak.

Össze-vissza beszéltek, ismerősökről, társadalmi dolgokról, színházról, de főleg politikáról, ahogyan adódott. Tamás álmélkodva hallgatta, milyen könnyen mondanak véleményeket.

Kirázzák a szavakat a szájukon, mint az állat, ha túltömkük kukoricával, — gondolta és nem tehetett róla, hogy ez a durva hasonlat jutott az eszébe.

Igy peregetek és hulltak Tamás körül fölös szavak. Azonban csak ő érezte feleslegesnek. Amazok bámulatos meggyőződéssel ragaszkodtak ezekhez a szavakhoz. Nem tudtak, hogy kívülről befelé adott szavakat ismételnék, azt hitték, a saját véleményüket hangoztatják, azért is ragaszkodtak ahhoz és erősködtek mellette, amit kimondottak.

Tamás is felemelte a poharát. Az arany-sárga színt, kristályosan tiszta ital sajátos, átható, fűszeres illata szétfolyt a szájában és az orrán át az agyába áramlott, betöltötte az egész fejét. Felig behunyt szemmel követte magában, érezte, hogy megyen át egyik izéből a másikba és közben napos domboldalakra emlékezett, kakukfűnek a szaga ütötte meg.

Aranyszínt, új szomorodni!

Nem volt szokva az italhoz. Sohasem ivott, nem kártyázott, nem éjszakázott, semmi ilyen férfitempója nem volt. A háború alatt valamelyik ütközet előtt rumos és boros hordókat ütöttek csapra az emberek között, hogy még jobban megvadítsák az állandó tüzeléstől félig már ugys tébolyodott fiukat. Akkor ő is ivott. Ivott, mert olyan lelkiállapotban volt, hogy a sziklaköbe is belebujt volna már, csak vége legyen — legyen már vége annak az elviselhetetlen bömbölésnek, csatározásnak, — rettegésnek, szűkülésnek. Akkor ő is ivott. Hagyta, hogy belefolyjon az ital, mint valami csatornába, folyóba, de nem birt megmámorosodni. Csak égette a belső részét, marta, mintha tűzzé változott volna benne. Azután pedig az ütközet alatt úgy párázott vissza az orrába, mintha vérré változott volna a tűz.

(Folyt. köv.)

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közírré teszem, hogy a Dán Mózes ditrou-i kereskedő által, Mihály Károly tárgy-műesi terménykereskedőnek eladott s utóbbi által át nem vett 35 mázsa borsó a Ker. Törv. 351 szakasza alapján 1924 évi június hó 20 napján délután 3 órakor Ditroun a község házában, métermázsánként 1050 lei kiküldési ár mellett franco waggon Ditrou, nyilvános árverésen Dr. Dobreanu Mihail gheorgheni közjegyző ur közbejövetele mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A vételár készpénzben azonnal kifizetendő. Az árú a kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kiküldési ár 10 %-át bánatpénzül letenni.

A vételári illetéket és a forgalmi adót a vevő viseli.

További felvilágosítást alulírott ügyvéd nyújt.

Gheorgheni, 1924 évi május hó 30-án.

9439

Dr. János Sándor
ügyvéd.

„BRASSÓI LAPOK”
KIADÁSA
Ára 75 Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben és a BRASSÓI LAPOK minden bizománysánál.

„UNIO”
KERESKEDELMI ÉS ÁRU-
BIZOMÁNYI VÁLLALAT

3059

**IRODA-
HELYISÉGEIT**
ÖTVÖS-UCCA 3. SZÁM ALÓL
WEISZ MIHÁLY-U. 8 SZ.
ALÁ HELYEZTE ÁT. TELEFON 5-18

Kocsist keres Joanides petrolgyár

KELEMENNE ZATHURECKY BERTA
a most elhunyt kiváló írónő utolsó regénye

**SIMONYI
OBESTERNÉ**
most jelent meg! ÁRA 70- LEI

Kapható minden könyvkereskedésben, a Brassói Lapok bizománysánál és az ország előzetes beklüldése mellett megrendelhető a Brassói Lapok könyvsztyályától Brassó, Kapu-u. 66.

Mielőtt a nagy áremelés bekövetkezik még olcsó árban nyári újdonságot

ASCHER TESTVÉREK
CÉGNÉL BRASSÓ, KAPU-UCCA 5.
SZÁM ALATT LEHET VÁSÁROLNI

EPONGE
DELAIN
BATIST
MARQUISETTE
CRÊPE DE CHINE
DIVATTAFT
CRÊPE MAROCAIN
HIMZETT SELYEM
NYÁRI GYAPJUSZÖVET

Revásárlás előtt tekintsek meg kirakatainkat.

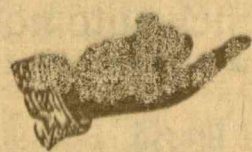

ACÉLLEMEZ ÜZLETI
REDŐNYÖKET
Esslingeni ablakredőnyt, Napellenző szerkezeteket gyártunk és legolcsóbban szállítunk. Áránálattal díjtalanul szolgálunk
HALÁSZ TESTVÉREK
GRADŢA MARE (N. GYVÁRAD) STR. CUZA VODA
TELEFON 11-94. (SZACSVAY-U.) 17 TELEFON 11-94.

Elismerten legjobb minőségű

PLANIA

moziszenek, szénkefék
raktárról azonnal kaphatók

DURA

Elektrotechnikai és műszaki vállalat,
Galván elemek gyára.
TIMIŞOARA, II. Calea Buziasului 12.

Padlófénymázak,
Emailfénymázak, fehér és színes,
Anilinfestékek,
fa, gyapjú, pamut, ruhák és husvétli tojás festékek
csak a legjobb gyártmányok. A leggazdagabb választékban
olcsó árak mellett TEUTSCH GY. drogéria
Brassó, Kolostor-ucca 5.

10802 **ELSŐ** Lloyd 1805
ERDÉLYI ÉKSZERÁRUGYÁR
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.
Tel-interurban: 219. Sörgőncim: Juveliere, Cluj.

Ékszeráru gyártás és nagykereskedés!
Fogászati arany és forrasztó. — Ar ny-, ezüst-, platina-beváltat! Klenze és Schwarzwaldi órákban valamint kina-ezüst tárgyakban nagy lerakat!
Csak viziontelárusítóknak!

A. KOVÁCS A.
URI-DIVAT SZABÓ
BRASSÓ,
Weisz-Mihály,
ucca
3

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 2- lei. — Vastagabb betűvel 4- lei. — Legkisebb apróhirdetés 20 lei.
Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkódok válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti árak mellett bizománysunknál is feladhat mind helységben, aki aztán pontosan továbbítja kiadónkhoz.

Egy fiatal pár bármilyen állást keres lakás ellenében. Cím 9370 sz. alatt a kiadóban.

„A tuberculozis profilaxisa” nevű társulat újonnan épített kórháza részére keres egy hivatalos ügyes nővért (ápolónőt). Közelebbi felvilágosítások dr. Suciu Sibianunál (Szemkórház), egész napon át.

Ford-gépeszt akceptálok magasztalással. Csak komoly szakemberek adják ajánlatukat. Bartha Árpád, Szt. Gheorghe-Szentgyörgy.

Ügyes kifutófiu felvételik. Kóház-ucca 64.

Egy gyakorlattal bíró kassirost és egy jóhából való fiut hentes-tanulónak felveszek. Sebestyén Vilmos mézáros-mester, Kut-ucca 23.

De vānzare mai mute partje pentru clădiri. A se adresa Str. Canalului (Brasov) vechi 4/a

Ügyes varróleányok és tanulóleányok felvételnek. Bockhaut, Szent János-ucca 2.

Iparvasut építését, bánya kitermelését, mindenféle betonmunkát, építést vállalunk. I. k. iparvasut fenntartását, annak üzemeltetését vállalom. Magyarországból most jöttem, legjobb referenciával rendelkezem. Szíves megbeszélést Adler Jakab Budila (Háromszékmegye) k. rem.

Öb építkezé i telek jutányosan eladó. Bő ebbet Öhras-ó, Csatorna-u. 4/a.

Eladó 3 HP. üzemképes fűrészmotor, 1 db. repavagó és 1 tisztítógép duplahenger Cím: Tükös 9 sz. a.

Egy jókarban levő **jégszekrény** eladó. Szent János-ucca 22

Vidéken egy vegyeskereskedés négy szoba konyhás lakással, nagy raktárhelyiséggel, udvarral és teljes berendezéssel több évről berbeadó. Cím 9351 szám alatt a kiadóban.

Keresek tanulókat mielőbbi belépésre. Schuljzsef, Hirsch-ucca 22.

Perza és Smyrna szőnyeg kapható megrendelhető bármely méretben, jutányos áron Covoara-nál Cluj, Str. Londrei (Hosszu-u. 26) Kérjen árajánlatot.

Szülők figyelmébe! Autó- és motorjavító műhelybe tanoncok fizetéssel felvételnek. Cím 9452 szám alatt a kiadónkban.

Hálószoba-butor világos tölgyből, hármastükör-toilettel, eladó. Kolostor-ucca 28. sz.

Cukrázda főközzel, teljes műhelyberendezés és a hozzávaló lakáshelyiséggel eladó vagy bérbeadó. Munda Antal Stajerlak-Anina, 9440

Használható 24-30-as gattert veszek. — Jeddy Péter Kugonesti. (Odorheiu).

Előrendelés akácsnő vagy szakács, ki a háztartási teendőket is vállalja, keresetét július 1-re — Brancovaneşti Marosvécs, Murá-Torda megye. Baró Kemény Jánosné háztartásában.

Vennék **kéi medvebocst**. Ajánlatokat kor, ár, stb. megjelölésével Beldi Tivadar, Bodola címre kérek.

Angol nő magán órákat vállal. Hermán Rókus-ucca 3.

Megbízható szakácsnő, vagy szakács, keresek tisztviselő étkezdé számára. Ajánlatokat „Petelep” jellegre kiadókba kérek.

Megbízható elárutó-leányt keres vidéki ipartelep kintjén. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre kiadókba kérek.

Kis családi ház 60000 leiert eladó. Cím: Brassó, Alsókékova 28. a.

Málnás-füldön a Sárika-villában szobák június hóra 50% kedvezménnyel lefoglalhatók — Érdeklődni lehet G. dstein Artur Mikoufalvi

Kő épkoru iparos-ember nősülés céljából szeretne megismerkedni, középkorú övegy nővel, kinek némi hozománya van egy-két gyermek nem baj. Csak komoly, fényképes levelekkel válaszolok. Leveleket „Páros” jellegre a kiadóba kérek.

Keresetelne jófizetésű asszonyok vagy leányok, díltöréshez. **Ugyancsak** felvételük önálló trafik kezeléséhez, k. vés kaucióval rendelkező nő. Gál Albert kereskedő, Kapu-ucca 68. u.

A „Szatmari Fat” mellet és Gőzfűrés R. T. keres egy üzemképes állapotban levő 4 csatlós cca 100 lóerős, használt lozomotívot. Ajánlatokat zártmódra Brajanu 26 sz. címre kérek.

Egy irattárnokot azonnali belépésre bucu-resti központunk részére keresünk. Jelentkezni lehet **MONTA TESTVÉREK** cégnél, Weiss Mihály-u. 5.

Első Aradi Tükörgyár

Sir. Colonel Paullian No. 4. Villanyerőre berendezett tükör és üveg-aszolda. Készít minden a szakmába vágó legmodernebb csiszoló és gravier munkákat megadott rajz szerint.